

دانشکده بهداشت

گروه مهندسی بهداشت محیط

معاونت تحصیلات تکمیلی

راهنمای تهیه و ارائه ژورنال کلاب

برای:

دانشجویان تحصیلات تکمیلی

تدوین:

دکتر حسن هاشمی

معاون تحصیلات تکمیلی گروه مهندسی بهداشت محیط، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی شیراز

E-mail: h_hashemi@sums.ac.ir

۱۴۰۰

هدف

ارائه ژورنال کلاب و حضور در جلسات آن بخش مهمی از آموزش تحصیلات تکمیلی است.

کارگاه ژورنال کلاب یک استراتژی بسیار مفید برای افزایش دانش، مهارت‌ها و تقویت بنیه علمی دانشجویان تحصیلات تکمیلی است. ژورنال کلاب یک برنامه آموزشی جهت افزایش توانایی ارزیابی انتقادی بر مبنای شواهد است که در این روش یادگیری با ایجاد تعامل با مخاطبین و بحث گروهی، محتوای ارائه شده یک تحقیق ارزیابی می‌شود. در این کارگاه‌ها دانشجو می‌بایست تمامی جزئیات مدل مطالعاتی را بیان نماید لذا توان وی در درک صحیح و تحلیل نقادانه مقاله افزایش خواهد یافت. ضمناً ارایه مرتب مقالات توسط دانشجویان منجر به افزایش قدرت بیان و استدلال آنها خواهد شد. مضاف بر اینکه سطح علمی خود و همچنین مخاطبین را نیز افزایش خواهد داد. برنامه ژورنال کلاب در سال ۱۸۷۵ در کشور انگلستان توسط ویلیام اوسلر برنامه ریزی و با اهداف زیر پیگیری شد. ایجاد تعاملات اجتماعی، ارائه مطالب مبتنی بر شواهد، بحث بر اساس مشکلات فعلی، توسعه مهارت ارزیابی نقادانه، محلی برای آموزش، روش شناسی تحقیق، نحوه ارائه، اپیدمیولوژی و آمار، ارائه مطالب جدید و به روز

تهیه و ارائه یک ژورنال کلاب موفق باعث افزایش توانمندی علمی دانشجو در تحلیل مقاله، نوشتن مقاله و داوری کامل مقاله خواهد شد و به نوعی باب ورود به فاز پژوهشی است. ارائه موفق ژورنال کلاب، باعث برگزاری موفق جلسات دفاع پایان نامه نیز خواهد شد. بنابراین توصیه می‌شود در تهیه و ارائه یک ژورنال کلاب وقت کافی صرف نمایند و دقت لازم را داشته باشید. در حال حاضر سرفصل مصوب در خصوص ژورنال کلاب در وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی موجود نمی‌باشد ولیکن با توجه به مطالعات مروری انجام شده، راهنمای تهیه و ارائه ژورنال کلاب از طرف گروه آموزشی بهداشت محیط جهت دانشجویان تحصیلات تکمیلی به شرح زیر برنامه ریزی و انجام خواهد شد.

مقدمات برگزاری ژورنال کلاب:

با توجه به اینکه ژورنال کلاب اولین مورد ارائه دانشجو در گروه می‌باشد، ضروری است دانشجو و استاد راهنمای وی با هم هماهنگ بوده و به ترتیب مراحل زیر اقدام نمایند.

۱- تکمیل فرم شرکت در ۵ جلسه قبلی (فرم ۱)

۲- ایمیل مقاله و اطلاعیه به اساتید گروه و نصب اطلاعیه در بورد و اطلاع رسانی به دانشجویان یک هفته قبل از برگزاری جلسه (پیوست)

۳- ارائه در زمانی که اکثر اعضای گروه حضور دارند (ترجیحا مطابق با زمان برگزاری جلسات گروه)

۴- توزیع فرم ارزیابی ارائه به اساتید حاضر در جلسه (فرم ۲)

۵- توزیع چک لیست بازخورد و نظرسنجی از مخاطبین و دانشجویان (پیوست)

۶- بایگانی فرمها در کارپوشه دانشجو

ماده ۱) انتخاب مقاله

۱-۱) انتخاب مقاله مهمترین قسمت در ژورنال کلاب می باشد. قاعدتا یک مقاله خوب ارائه موفق را بدنبال خواهد داشت.

۲-۱) مهمترین فاکتور در انتخاب مقاله، علاقه فردی دانشجو است و توصیه می شود موضوعی باشد که دانشجو بیشتر نسبت به آن علاقه مند بوده و یا با آن درگیر است. بدیهی است که چنانچه موضوع مقاله متناسب با علاقه دانشجو باشد ارایه بهتری از آن مقاله خواهد داشت.

۳-۱) مقاله می بایست پرمحتوا و جالب باشد و حرفی برای گفتن داشته باشد. انتخاب یک مقاله خوب داده های قابل مطرحی را در اختیار مخاطبان قرار خواهد داد. مقاله ای را می توان خوب رتبه بندی کرد که بتواند چالش های موجود را در مقاله بررسی نموده همچنین با توجه به علم و فناوری و تحولات روز باشد.

۴-۱) مقاله برای مخاطبان قابل فهم بوده و حتی الامکان راه حلی برای رفع چالش های موجود و نیازهای روز جامعه مطرح نماید.

۵-۱) انتخاب مقاله از میان مقالات جستجو شده بر اساس علاقه دانشجو، جدید و کاربردی باشد.

۶-۱) صرفا یک مقاله توسط دانشجو انتخاب شده و به جزئیات آن مقاله پرداخته شود.

۷-۱) مقاله باید از نوع تحقیقاتی بوده و مقاله مروری نباشد.

۸-۱) مقاله از مجلات معتبر انتخاب شود. IF مجله ای که مقاله از آن اخذ می گردد ترجیحا کمتر از یک نباشد.

ماده ۲) ساختار و نحوه نقد و تهیه محتوای ژورنال کلاب

۱-۲) دانشجو ابتدا بایستی با ساختار و نحوه مقاله نویسی آشنا باشد تا بتواند آن را نقد کند (طبق راهنمای پیوست که صرفاً دید کلی به دانشجو می‌دهد نه اینکه الزاماً بر اساس این آیتمها، نقد کلیشه‌ای داشته باشد).

۲-۲) مقاله باید از جنبه‌های ساختاری، محتوایی و علمی و فنی نقد شود.

۳-۲) نگاه موشکافانه (Rigorousness)، انسجام، پیوستگی و ارتباط منطقی بین اجزای تحقیق، جملات و پاراگرافها (Coherence) و نیز از لحاظ گرامری، جمله بندی، ویرایشی

۴-۲) طبق مطالب راهنمای پیوست، هر یک از بخش‌های مقاله با معیارهای ذکر شده داوری و نقد شود.

سایر نکات مهم در نقد مقاله:

– انسجام و ارتباط منطقی بین اجزای مقاله (Rigorousness and Coherence in Research)

– نقد گرامری و ویرایشی (Grammatical Errors): اشکالات گرامری، املائی، ویرایشی، ...

– نقد نمودارها: نمودارها واضح باشد و گمراه و گیج کننده نباشد (Misleading graph)

– اخلاق در پژوهش (Research Ethics): تعارض منافع نویسندگان، کد مصوب طرح و کد اخلاق، منابع مالی، ...

ماده ۳) نحوه تهیه و ارائه

۱-۳) اسلایدها با نرم افزار مناسب تهیه شود (پاورپوینت یا Prezi)

۲-۳) به نکات پیوست در تهیه و ارائه اسلایدها توجه شود. پس از تهیه اسلایدها، زمانی را برای مطالعه مطالب اسلاید جهت احاطه و تسلط کامل به آن اختصاص دهید تا بدون استرس، ارائه خوبی داشته باشید. بهتر است قبل از ارائه در جلسه گروه، مطالب را مرور کرده و برای خود، دوستان یا استاد راهنما ارائه دهید.

دانشجو موقع ارائه می‌بایست احاطه کامل به مقاله اختصاصی خود داشته باشد. نباید در حین ارائه از یک موضوع به موضوع دیگر پرداخت و به مخاطبین باید جهت داد. باید توجه نمود حتماً از جملات رسا و گویا استفاده شود و از حاشیه‌ها خودداری گردد.

۲-۳) مقاله باید توسط دانشجو توضیح داده شود و از روی نوشته برای شنوندگان قرائت و خوانده نشود حتی المقدور اسلاید تهیه شود. در صورت تهیه اسلاید حتما می بایست به زبان فارسی نگاشته شود. بخاطر داشته باشید تهیه اسلاید فقط برای این است که چارچوب مطالب و توالی آن در ذهن شما باشد بنابراین نباید همه مطالب در آن کپی شود. پس فقط نکات کلیدی در اسلایدها آورده شود.

۳-۳) هنگام ارائه، تمامی بخش های مقاله می بایست مورد بررسی قرار گیرد. در ابتدا مقدمه ای مختصر و مفید در خصوص تحقیق بطور شیوا و گویا ارائه شود تا توجه مخاطبان را به ادامه شنیدن مطلب جلب می کند.

۴-۳) فرضیات، اهداف و چالش های مندرج در مقاله شرح داده شود.

۵-۳) مدل مطالعاتی، نحوه طراحی، نوع مطالعه، نوع مداخله، کلیه متغیرها و روشهای نحوه نمونه برداری و آنالیز آماری داده ها شرح داده شود. همچنین به سوالات زیر به دقت می بایست پاسخ داده شود:

۳-۵-۱) آیا از نظر سخنران، متغیرهای ذکر شده در مقاله قابل اعتماد و کافی هستند؟

۳-۵-۲) آیا طراحی مطالعه استاندارد است (متدولوژی تحقیق)؟

۳-۵-۳) آیا می توان از نتایج استفاده کرد؟ چه استفاده ای؟

۳-۶) جداول و تصاویر شفاف، به نحوی که برای مخاطبان قابل فهم باشد توضیح داده شود. ترجیحا از یکایک جداول و تصاویر اسلاید تهیه گردد.

۳-۷) به اهدافی که نویسندگان مقاله به آن دست یافته اند (نتیجه گیری) نیز اشاره شود. ضمنا پیشنهاداتی در خصوص چگونگی استفاده از نتایج تحقیقات از سوی دانشجو به ویژه در داخل کشور با توجه به چالش های کنونی ارائه گردد.

۳-۸) به سوالات شرکت کنندگان در انتهای سخنرانی بطور کامل و دقیق پاسخ داده شود.

۳-۹) نباید هدف دانشجو، دفاع از مقاله ارائه شده باشد و در پاسخ به مخاطبان جهت گیری نماید. بلکه بایستی با نگاه انتقادی نقاط قوت و ضعف مقاله را بیان کند و با مخاطبان تعامل نماید.

ماده ۴) مدت زمان ارائه

۳-۱) زمان ارائه نباید خیلی طولانی باشد که از حوصله مخاطبان خارج شود و نیز خیلی کوتاه نباشد که به جزئیات مقاله پرداخته نشود.

۳-۲) مدت زمان جلسه بین ۴۰-۳۰ دقیقه می باشد (۲۰ دقیقه ارائه دانشجو و ۲۰ دقیقه پرسش و پاسخ).

ماده ۵) نحوه برگزاری

برگزاری جلسات ژورنال کلاب طی هماهنگی قبلی با اساتید راهنما و مدیر گروه (حداقل یک هفته) و با حضور اساتید، کارشناسان آزمایشگاه و دانشجویان تحصیلات تکمیلی (دوره دکتری و کارشناسی ارشد) صورت می گیرد. حضور اساتید راهنمای دانشجو و حداقل نیمی از اعضای گروه، کارشناسان و دانشجویان الزامی است. مشارکت دانشجویان تحصیلات تکمیلی در تمام جلسات الزامی است.

فراخوان و دعوتنامه ها حداقل یک هفته قبل از برگزاری ژورنال کلاب بر روی تابلو اعلانات گروه نصب و همچنین دعوتنامه به همراه مقاله مورد ارائه از طریق پست الکترونیک برای دانشجویان و اساتید ارسال می گردد. دانشجویان موظفند در ابتدای ترم موضوعات خود را پیشنهاد نمایند تا برنامه زمان بندی مناسب برای ارایه تمام دانشجویان تدوین گردد. ۲ ارایه برای هر دانشجوی دکتری و ۱ ارایه برای کارشناسی ارشد در طول دوره تحصیلی الزامی است.

ماده ۶) زمان ارایه

دانشجویان موظف به ارایه سخنرانی و حضور منظم در ژورنال کلاب ها تا قبل از امتحان جامع و دفاع از عنوان پروپوزال هستند. حضور و فعالیت دانشجویان در کارپوشه آنان ثبت خواهد شد.

ماده ۷) ارزیابی

۷-۱) از اساتید مرتبط با موضوع مقاله به عنوان هیئت داوران دعوت بعمل می آید.

۷-۲) ارزیابی ژورنال کلاب طبق موارد مندرج در فرم ۲ پیوست انجام می شود. بنابراین رعایت این موارد ضروری است.

- نمره ژورنال کلاب ۶ نمره از نمره کارآموزی دانشجویان ارشد را شامل می شود.

- از ژورنال کلابهای برتر گروه در پایان سال قدردانی می شود.

- ژورنال کلابهایی که امتیاز ارزشیابی آنها کم باشد بایستی مجدداً برگزار شود.

گروه مهندسی بهداشت محیط

معاونت تحصیلات تکمیلی

فرم تاییدیه شرکت در جلسات تحصیلات تکمیلی دانشجویان گروه مهندسی بهداشت محیط

شرکت در حداقل ۵ جلسه الزامی است.

بدینوسیله گواهی می شود آقای/خانم..... در جلسات تحصیلات تکمیلی گروه به شرح زیر شرکت نموده و برگزاری جلسه ارائه..... توسط نامبرده بلامانع است.

ردیف	موضوع	ارائه دهنده	ژورنال کلاب	سمینار	دفاع پروپوزال	دفاع پایان نامه	تایید کننده	تاریخ
۱								
۲								
۳								
۴								
۵								
۶								

دکتر حسن هاشمی

معاون تحصیلات تکمیلی گروه

بسمه تعالی

دانشکده بهداشت

گروه مهندسی بهداشت محیط

معاونت تحصیلات تکمیلی

اطلاعیه برگزاری ژورنال کلاب

عنوان:

استاد راهنما:

ارائه دهنده:

.....(دانشجوی .....)

زمان و مکان برگزاری:

شنبه ... / ... / ...، ساعت -

سالن ..... دانشکده بهداشت

فرم ۲

دانشکده بهداشت

گروه مهندسی بهداشت محیط

معاونت تحصیلات تکمیلی

چک لیست ارزشیابی ژورنال کلاب

(ویژه اساتید راهنما- مشاور - داوران)

رشته و مقطع تحصیلی:

نام و نام خانوادگی دانشجو:

عنوان:

تاریخ:

ردیف	موضوع	نمره
۱	رعایت زمان ارائه سخنرانی (۲)	
۲	نحوه ارائه و تسلط دانشجو بر موضوع سخنرانی (۲)	
۳	کیفیت نقد مقاله (۲)	
۴	نحوه پاسخ دهی به سؤالات و پرسشهای مطرح شده (۲)	
۵	کیفیت اسلایدها (۲)	
	جمع نمره	

۵۰ درصد از کل نمره از نمرات اساتید راهنما، مشاور یا مشاورین و ۵۰ درصد از نمرات اساتید داور (سایر اساتید گروه) در نظر گرفته می شود. مسئولیت محاسبه نمره نهایی به عهده نماینده تحصیلات تکمیلی گروه می باشد.

استاد ارزیاب:

فرم ۳

دانشکده بهداشت

گروه مهندسی بهداشت محیط

معاونت تحصیلات تکمیلی

جمع بندی ارزشیابی ژورنال کلاب
(ویژه مدیر گروه و تحصیلات تکمیلی گروه)

رشته و مقطع تحصیلی:

نام و نام خانوادگی دانشجو:

عنوان:

تاریخ:

۵۰ درصد از کل نمره از نمرات اساتید راهنما، مشاور یا مشاورین و ۵۰ درصد از نمرات اساتید داور (سایر اساتید گروه) در نظر گرفته می شود. مسئولیت محاسبه نمره نهایی به عهده نماینده تحصیلات تکمیلی گروه می باشد.

جمع نمره:

- خوب (۱۰-۸)
- متوسط (۸-۶)
- ضعیف (کمتر از ۶): نیاز به برگزاری مجدد

معاون تحصیلات تکمیلی گروه:

مدیر گروه:

پیوست ۱- جزئیات نقد ساختاری و محتوایی

جدول ۱. بیست جزء ساختاری و مفهومی معمول در مقاله‌های علمی - پژوهشی

ردیف	مؤلفه	ملاحظات/کارکرد
۱	اصالت موضوع ^۲	اهمیت موضوع پژوهش و نبودن آن را که در متن منعکس شده است، نشان می‌دهد.
۲	عنوان	معمولاً منعکس‌کننده مندرجات مقاله و حاوی کلیدواژه‌هاست.
۳	چکیده	حاوی مهم‌ترین اجزای متن اصلی است که به اختصار بیان شده‌اند.
۴	کلیدواژه‌ها	برای افزایش دسترس‌پذیری مقاله توسط مؤلف یا نشریه انتخاب می‌شوند.
۵	مقدمه	زمینه‌ساز بحث اصلی است و به معرفی مقدماتی پژوهش می‌پردازد.
۶	بیان مسئله ^۳	به مشکلی که زمینه‌ساز اجرای پژوهش شده است، اشاره می‌کند.
۷	تبیین هدف ^۴	به هدفی که مقاله دنبال می‌کند یا پژوهش دنبال کرده است، می‌پردازد.
۸	پرسش‌های پژوهش ^۵	پرسش / پرسش‌های پژوهش است و گاهی همراه با فرضیه / فرضیه‌ها ارائه می‌شود.
۹	پیشینه پژوهش ^۶	مرور نوشتارها و تشریح مبانی نظری مرتبط با موضوع را دربرمی‌گیرد.
۱۰	معرفی پروژه ^۷	ویژگی‌های اصلی پژوهش و آنچه آن را از موارد مشابه مجزا می‌کند، مشخص می‌سازد.
۱۱	روش‌شناسی ^۸	روش تحقیق به کارگرفته شده در پژوهش و دلایل انتخاب آن را توضیح می‌دهد.
۱۲	ابزار پژوهش ^۹	به معرفی ابزار گردآوری و روش تحلیل داده‌ها می‌پردازد.
۱۳	جامعه پژوهش ^{۱۰}	به معرفی جامعه مورد مطالعه و ویژگی‌های آن اختصاص دارد.
۱۴	محدوده و محدودیت‌ها ^{۱۱}	آنچه پژوهشگر را محدود کرده یا او در پژوهش اعمال کرده است، نشان می‌دهد.
۱۵	یافته‌ها ^{۱۲}	نتایج توصیفی و تحلیلی ناشی از پژوهش را تبیین می‌کند.
۱۶	بحث و نتیجه ^{۱۳}	تحلیل نهایی پژوهشگر از کار خود و تفسیر او از نتایج به دست آمده را نشان می‌دهد.
۱۷	پیشنهادها ^{۱۴}	پیشنهادهایی برای حل مسئله اولیه و برای پژوهش‌های بعدی ارائه می‌کند.
۱۸	تقدیر و تشکر ^{۱۵}	به ذکر نام کسانی که در اجرای پژوهش به نحوی نقش داشته‌اند، اختصاص دارد.
۱۹	منابع ^{۱۶}	به ذکر منابع مورداستفاده براساس یکی از شیوه‌نامه‌های استاندارد می‌پردازد.
۲۰	پیوست‌ها ^{۱۷}	آنچه را که ذکر آن برای خواننده به عنوان اطلاعات تکمیلی مفید است، ارائه می‌کند.

۱. اصالت موضوع

۱۱

جدول ۲. معیارهای موردنیاز برای ارزیابی میزان اصالت یک مقاله

امتیاز						ویژگی‌های موردارزیابی	عنصر
۵	۴	۳	۲	۱	۰		
						آیا مقاله گزارش پژوهشی است که قبلاً انجام نشده است؟	اصالت موضوع
						آیا نتایج این پژوهش مشارکتی در دانش حوزه موردبررسی دارد؟	
						آیا در این مقاله از تکنیک‌های تازه‌ای استفاده شده است؟	
						تا چه اندازه تفکر انتقادی در مقاله دیده می‌شود؟	
						آیا این پژوهش استمرار یک کار اصیل دیگر است؟	

Journal Club Guidelines

۲. عنوان

جدول ۳. تناسب ویژگی‌های عنوان مقاله با کارکرد آن

امتیاز							ویژگی‌های مورد ارزیابی	عنصر
۵	۴	۳	۲	۱	۰			
						عنوان مقاله منعکس کننده محتوای آن است	۱	عنوان مقاله
						عنوان حاوی کلیدواژه‌هاست و امکان بازیابی آن وجود دارد	۲	
						در عنوان از اختصارات مبهم استفاده نشده است	۳	
						عنوان مقاله گویاست و هیچ ابهامی ندارد	۴	
						از به‌کاربردن کلمات اضافه در عنوان پرهیز شده است	۵	

۳. چکیده

جدول ۴. معیارهای ارزیابی چکیده مقاله

امتیاز							ویژگی‌های مورد ارزیابی	عنصر
۵	۴	۳	۲	۱	۰			
						آیا چکیده تصویر روشنی از محتوای مقاله را ترسیم می‌کند؟	۱	چکیده
						آیا اجزای چکیده متناسب با ساختار مقاله اصلی است؟	۲	
						آیا چکیده به خواننده در تصمیم‌گیری برای مطالعه متن کمک کند؟	۳	
						آیا چکیده خواننده را به مطالعه متن اصلی ترغیب می‌کند؟	۴	
						آیا چکیده دارای انسجام و یکدستی لازم می‌باشد؟	۵	

۴. کلیدواژه‌ها

۱۱

جدول ۵. تناسب ویژگی‌های کلیدواژه‌های مقاله با کارکرد آن

امتیاز						ویژگی‌های موردارزیابی	عنصر
۵	۴	۳	۲	۱	۰		
						آیا کلیدواژه‌های انتخاب‌شده ارتباط موضوعی لازم با محتوای مقاله را دارند؟	کلیدواژه‌ها
						آیا کلیدواژه‌ها از واژه‌های مرجح اصطلاح‌نامهٔ مربوط انتخاب شده‌اند؟	
						آیا ترکیبی از واژه‌های اعم و اخص در انتخاب کلیدواژه‌ها لحاظ شده است؟	
						آیا کلیدواژه‌ها همان توصیف‌گرهای مورد استفاده در پایگاه هستند؟	
						آیا تعداد کافی از دقیق‌ترین کلیدواژه‌ها انتخاب شده‌اند؟	

۵. مقدمه

جدول ۶. تناسب ویژگی‌های مقدمهٔ مقاله با کارکرد آن

امتیاز						ویژگی‌های موردارزیابی	عنصر
۵	۴	۳	۲	۱	۰		
						تا چه اندازه در مقدمه از تکرار جملات کلیشه‌ای پرهیز شده است؟	مقدمه مقاله
						آیا مطالعهٔ مقاله ذهن خواننده را برای مطالعهٔ متن اصلی آماده می‌کند؟	
						آیا در مقدمه استنادهای لازم برای تبیین سابقهٔ موضوع وجود دارد؟	
						آیا مقدمه سلیس و روان است که خواننده را به ادامهٔ مطالعه ترغیب کند؟	
						آیا تناسبی منطقی بین حجم مقدمه با حجم سایر بخش‌های مقاله وجود دارد؟	

۶. بیان مسئله

جدول ۷. تناسب ویژگی‌های بیان مسئله با کارکرد آن

امتیاز						ویژگی‌های مورد ارزیابی	عنصر
۵	۴	۳	۲	۱	۰		
						۱ تا چه اندازه مسئله اصلی مقاله به روشنی بیان شده است؟	بیان مسئله
						۲ آیا تبیین مسئله پژوهش خواننده را در این زمینه اقناع می‌کند؟	
						۳ آیا مسئله مطرح شده پیوندی با مسائل جاری حوزه موضوعی مقاله دارد؟	
						۴ آیا اهمیت مسئله مقاله در حدی است که محور یک مقاله مستقل را شامل شود؟	
						۵ آیا در بیان مسئله ایجاز و صراحت لازم لحاظ شده است؟	

۷. تبیین هدف/ اهداف پژوهش

جدول ۸. تناسب ویژگی‌های تبیین هدف مقاله با کارکرد آن

امتیاز						ویژگی‌های مورد ارزیابی	عنصر
۵	۴	۳	۲	۱	۰		
						۱ آیا هدف مقاله به روشنی توصیف و تبیین شده است؟	هدف مقاله
						۲ آیا هدف مقاله متناسب با بیان مسئله تدوین شده است؟	
						۳ آیا هدف مقاله واقع بینانه است و با سطح مقاله تناسب کافی دارد؟	
						۴ آیا خواننده بدون دشواری می‌تواند هدف مقاله را در متن اصلی بیابد؟	
						۵ آیا در پایان مقاله نویسنده به اهدافی که در مقدمه آمده، رسیده است؟	

۸. پرسش / پرسش‌های پژوهش و گاهی فرضیه / فرضیه‌های پژوهش

جدول ۹. تناسب پرسش‌ها و فرضیه‌های پژوهش با کارکرد آن

امتیاز						ویژگی‌های مورد ارزیابی	عنصر
۵	۴	۳	۲	۱	۰		
						آیا پرسش‌های پژوهش به روشنی در مقاله ذکر شده‌اند؟	پرسش‌های پژوهش
						آیا پرسش‌های پژوهش متناسب با هدف مقاله و مسئله مورد بررسی است؟	
						آیا فرضیه‌ها بر اساس شیوه‌های صحیح فرضیه‌نویسی تنظیم شده‌اند؟	
						آیا فرضیه‌ها روشن، بدون ابهام و آزمون‌پذیرند؟	
						آیا انسجام لازم بین پرسش‌ها و سایر بخش‌ها مثل اهداف مقاله وجود دارد؟	

جدول ۱۰. تناسب ویژگی‌های پیشینه پژوهش با کارکرد آن

امتیاز						ویژگی‌های مورد ارزیابی	عنصر
۵	۴	۳	۲	۱	۰		
						تا چه اندازه رویکرد نویسنده در تدوین پیشینه پژوهش تحلیلی است؟	پیشینه پژوهش
						آیا پیوند موضوع مقاله با سابقه پژوهشی آن به روشنی ترسیم شده است؟	
						آیا منابع هسته در موضوع تحقیق مورد استناد قرار گرفته‌اند؟	
						تا چه حد خواننده می‌تواند با منابع مرتبط با موضوع از طریق مقاله آشنا شود؟	
						آیا انسجام لازم در منابع مورد استناد در پیشینه پژوهش وجود دارد؟	

جدول ۱۱. تناسب معرفی پروژه تحقیقاتی با کارکرد آن

امتیاز						ویژگی‌های مورد ارزیابی	عنصر
۵	۴	۳	۲	۱	۰		
						آیا ویژگی‌های متمایزکننده پروژه پژوهشی از موارد مشابه ذکر شده است؟	معرفی پروژه
						آیا اطلاعات لازم درخصوص سابقه پروژه ارائه شده است؟	
						آیا تصویر روشنی از مراحل اجرای مطالعه ذکر شده است؟	
						آیا حجم مربوط به معرفی پروژه با سایر بخش‌های مقاله تناسبی منطقی دارد؟	
						آیا مشخصات کسانی که در پروژه نقش داشته‌اند به‌اختصار ذکر شده است؟	

جدول ۱۲. تناسب ویژگی‌های روش‌شناسی مقاله با کارکرد آن

امتیاز						ویژگی‌های مورد ارزیابی	عنصر
۵	۴	۳	۲	۱	۰		
						آیا روش مطالعه به‌روشنی تبیین و توصیف شده است؟	روش‌شناسی
						آیا دلایل انتخاب روش مورد استفاده ذکر شده است؟	
						آیا تناسب کارایی روش مورد استفاده با اهداف پژوهش ذکر شده است؟	
						آیا دلایل عدم انتخاب سایر روش‌های مشابه ذکر شده است؟	
						آیا شواهدی از به‌کارگیری این روش از سوی سایر پژوهشگران آمده است؟	

جدول ۱۳. تناسب ویژگی‌های ابزار گردآوری داده‌ها با کارکرد آن

امتیاز						ویژگی‌های مورد ارزیابی	عنصر
۵	۴	۳	۲	۱	۰		
						۱	آیا ابزار گردآوری داده‌ها و روش تحلیل آنها به‌روشنی معرفی شده‌اند؟
						۲	آیا میزان روایی و پایایی ابزار استفاده‌شده موردتوجه نویسنده بوده است؟
						۳	آیا مزایا و معایب ابزار بکارگرفته‌شده به‌دقت تشریح شده است؟
						۴	آیا نمونه‌هایی از کاربرد این ابزار در سایر پژوهش‌ها ذکر شده است؟
						۵	آیا متن مقاله می‌تواند راهنمایی برای استفاده خواننده از این ابزار باشد؟

جدول ۱۴. تناسب ویژگی‌های جامعه پژوهش با کارکرد آن

امتیاز						ویژگی‌های مورد ارزیابی	عنصر
۵	۴	۳	۲	۱	۰		
						۱	آیا جامعه آماری مورد مطالعه و ویژگی‌های آن به‌دقت معرفی شده است؟
						۲	آیا دلایل انتخاب جامعه پژوهش و ارتباط آن با هدف مقاله ذکر شده است؟
						۳	آیا شیوه نمونه‌گیری و دلایل انتخاب این شیوه به‌روشنی تشریح شده است؟
						۴	آیا تناسب شیوه نمونه‌گیری با روش‌شناسی مقاله موردتوجه بوده است؟
						۵	آیا چگونگی تعمیم‌بخشی نتایج حاصل از نمونه به جامعه تبیین شده است؟

جدول ۱۵. محدوده و محدودیت‌های پژوهش

امتیاز						ویژگی‌های مورد ارزیابی	عنصر
۵	۴	۳	۲	۱	۰		
						۱	آیا محدوده پژوهش و دلایل انتخاب آن به‌روشنی تبیین شده است؟
						۲	آیا محدودیت‌های پژوهش و چگونگی مقابله با آنها ذکر شده است؟
						۳	تا چه اندازه محدوده پژوهش متناسب با هدف مقاله و مسئله موردبررسی است؟
						۴	آیا نویسنده از تفاوت محدوده و محدودیت‌های پژوهش خود آگاه بوده است؟
						۵	آیا روشی برای به‌حداقل رساندن تأثیر محدودیت‌ها پیش‌بینی شده است؟

جدول ۱۶. تناسب یافته‌های مقاله با کارکرد آن

امتیاز						ویژگی‌های مورد ارزیابی	عنصر
۵	۴	۳	۲	۱	۰		
						آیا نتایج و یافته‌های پژوهش به روشنی توصیف و تبیین شده‌اند؟	یافته‌ها و نتایج
						آیا نمودارها و جدول‌های ارائه شده در بخش نتایج گویا و روشن هستند؟	
						آیا یافته‌های مقاله متناسب با پرسش‌ها و فرضیه‌های مقاله است؟	
						آیا یافته‌های مقاله هدف‌های اولیه مقاله را تأمین می‌کند؟	
						آیا پس از توصیف نتایج سهم کافی به تحلیل آنها اختصاص داده شده است؟	

جدول ۱۷. تناسب ویژگی‌های بحث و نتیجه‌گیری مقاله با کارکرد آن

امتیاز						ویژگی‌های مورد ارزیابی	عنصر
۵	۴	۳	۲	۱	۰		
						آیا نتیجه‌گیری نویسنده به اندازه کافی مستدل و مستحکم است؟	نتیجه‌گیری
						آیا پیوند و انسجام لازم بین نتیجه مقاله با یافته‌های آن وجود دارد؟	
						آیا در بخش نتیجه‌گیری هدف‌های اصلی مقاله محقق شده است؟	
						آیا یافته‌های پژوهش با نتایج پژوهش‌های مشابه دیگر مقایسه شده است؟	
						آیا سهم نویسنده مقاله و نگاه تحلیلی او در نتیجه به چشم می‌خورد؟	

جدول ۱۸. تناسب پیشنهادهای مقاله با کارکرد آن

امتیاز						ویژگی‌های مورد ارزیابی	عنصر
۵	۴	۳	۲	۱	۰		
						آیا مقاله با پیشنهادهای کاربردی برای حل مسئله مورد بررسی همراه است؟	پیشنهادها
						آیا پیشنهادها مبتنی بر یافته‌ها و نتیجه‌گیری نهایی مقاله مطرح است؟	
						آیا مقاله با پیشنهادهای کاربردی مفیدی برای پژوهش‌های بعدی به پایان می‌رسد؟	
						آیا ایده‌های تازه‌ای برای سایر پژوهشگران و کارهای بعدی مطرح شده است؟	
						آیا پیشنهادهای مطرح شده تحلیلی و عملی است؟	

جدول ۱۹: تناسب ویژگی‌های تقدیر و تشکر با کارکرد آن

امتیاز						ویژگی‌های مورد ارزیابی	عنصر
۵	۴	۳	۲	۱	۰		
						۱ آیا اطلاعات تکمیلی مربوط به مقاله در بخش تقدیر و تشکر آمده است؟	قدیر و تشکر
						۲ آیا به نقش حامی مالی پژوهش در پایان مقاله اشاره شده است؟	
						۳ آیا از نام کسانی که در امور پژوهش نقش مهمی داشته‌اند، ذکر شده است؟	
						۴ آیا نویسنده به مسیری که در تکمیل مقاله طی کرده، اشاره کرده است؟	
						۵ آیا به انتشارات دیگر برگرفته از پژوهش مورد بررسی است اشاره شده است؟	

جدول ۲۰: تناسب منابع و مآخذ مقاله با کارکرد آن

امتیاز						ویژگی‌های مورد ارزیابی	عنصر
۵	۴	۳	۲	۱	۰		
						۱ آیا منابع مورد استناد روزآمد و مرتبط با موضوع مقاله هستند؟	منابع و مآخذ
						۲ آیا اطلاعات کتاب‌شناختی تمام منابع مورد استناد در فهرست منابع آمده است؟	
						۳ آیا الگوی استنادی مجله به‌دقت رعایت شده است؟	
						۴ آیا نشانی اینترنتی کامل و تاریخ آخرین بازدید منابع برخط ذکر شده است؟	
						۵ آیا دقت کافی در ذکر اطلاعات دقیق منابع لحاظ شده است؟	

جدول ۲۱: تناسب پیوست‌های مقاله با کارکرد آن

امتیاز						ویژگی‌های مورد ارزیابی	عنصر
۵	۴	۳	۲	۱	۰		
						۱ آیا تمام پیوست‌های مورد نیاز خواننده آورده شده است؟	پیوست‌ها
						۲ آیا تناسبی بین پیوست‌ها و محتوای مقاله وجود دارد؟	
						۳ آیا پیوست‌ها اطلاعاتی تکمیلی ارائه می‌کنند که امکان ارائه آنها در داخل متن وجود نداشته است؟	
						۴ آیا ارائه پیوست‌ها بر جامعیت و گویایی مقاله افزوده است؟	
						۵ آیا ارائه پیوست‌ها به خواننده در درک بهتر مقاله کمک می‌کنند؟	

پیوست ۲

نکات مهم در تهیه اسلاید و ارائه سخنرانی

فرمت تهیه پاورپوینت:

- اسلاید اول شامل عنوان، نام استاد، نام دانشجو
- اسلاید دوم: فهرست مطالب
- تعداد اسلایدها ۱۰ تا ۲۰ عدد
- اسلایدها دارای شماره باشد
- فونت مطالب B titr
- مطالب هر اسلاید شلوغ و متراکم نباشد.
- از عبارات کوتاه استفاده شود نه کپی کردن کل متن در یک اسلاید
- از شکل‌های مرتبط با مطلب در هر اسلاید استفاده شود
- رنگ مطالب اسلاید و پس زمینه قابل تمایز باشد.

نکات ارائه اسلاید:

- سخنرانی شامل مهارت‌های سخن گفتن، استفاده از فشار و تاکید، وقفه و مکث می باشد.
- نگاره‌ها یا وسایل کمکی دیداری (عکس، نقشه، دیاگرام و گرافیک) به فهم برتر مطلب توسط مخاطبین کمک می کنند و می توانند به عنوان یک سازمان‌دهنده برای سخنرانی بکار روند.
- بهتر است نوشتار اسلایدها (مختصر و مفید) باشد و بیشتر توضیحات به صورت شفاهی و با تکیه بر اسلایدها (عکس، نقشه و دیاگرام) ارائه شود. (به جای خواندن متن از روی اسلاید).
- استفاده از زبان بدن (Body Language) موقع ارائه
- تقسیم نگاه بین مخاطبین
- مدیریت زمان سخنرانی در مدت زمان ۱۵ دقیقه.

پیوست ۳ - چک لیست بازخورد و نظر سنجی از دانشجویان

شرکت کننده محترم: ضمن سپاس از حضور شما در این جلسه، سوالات زیر را به دقت خوانده و نظرات خود در خصوص این ژورنال کلاب را بیان کنید. *رشته: ...* *مقطع: ...*

سوالات	کاملاً مخالف	مخالف	تا حدودی موافق	موافق	کاملاً موافق
موضوع جلسه از قبل اطلاع رسانی شد					
مقاله، مرتبط با رشته تخصصی بود					
مقاله مورد بررسی، از قبل برایم ارسال شد					
زمان برگزاری جلسه مناسب است					
مکان برگزاری جلسه مناسب است					
مدت زمان اختصاص یافته به ارائه مناسب بود					
جلسه بطور منظم برگزار شد					
جلسه بخوبی مدیریت شد					
فرصت تبادل نظرات برای دانشجویان وجود دارد					
مشارکت فعال در بحث، ها و جزد دارد					
عنوان مقاله ارائه شده، جذاب و جذاب بود					
مقاله با فن بیان خوبی ارائه شد					
توانایی پاسخگویی و تعامل فرد با مخاطبان مناسب بود					
همه بخشهای مقاله بطور کامل نقد شد					
بهتر است کارگاههای پژوهشی مرتبط، قبل از ژورنال کلاب برگزار شود					
این جلسه نقش مهمی در آموزش، ارزیابی نقادانه مقالات داشت					
اصول برگزاری ژورنال کلاب موفق را می دانم					
جلسات ژورنال کلاب طی سالهای گذشته به صورت منظم برگزار شده است					
این جلسه نقش مهمی در آموزش نحوه انجام پژوهش و مقاله نویسی داشت					
برگزاری این جلسه، ایده پژوهشی جدیدی به من داد					
در کنار آموزش مطالب جدید علمی، آمار و اپیدمیولوژی آموزش داده می شود					
برگزاری جلسات ژورنال کلاب مفید و ضروری است					

توضیحات تکمیلی: .....

منابعی برای مطالعه بیشتر:

- ۱- نوری فیروز. راهنمای عملی سازماندهی اجرا و ارزیابی ژورنال کلاب
- ۲- مهدی پور الهه ، افضل جوان فهیمه. چگونه یک ژورنال کلاب موثر ارائه دهیم؟ ناشر شریعه توس. ۱۳۹۵
- ۳- حسینی سید مسعود. ژورنال کلاب و برگزاری موثر آن. مجله بیماری های التهابی، سال ششم شماره ۲ (پیاپی ۲۲، تابستان ۱۳۸۱)
- ۴- منصوریان یزدان. صد ویژگی یک مقاله علمی-پژوهشی خوب. کتاب ماه کلیات، دی ۱۳۸۸ - شماره ۱۴۵
- 5- Celia M. Elliott. A Template for Journal Club Presentations.
- 6- Deb Grady, UCSF. A RECOMMENDED JOURNAL CLUB FORMAT